

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „A“ SKUNDO**

2026 m. sausio 23 d. Nr. S-2026/11 (7-2025/177)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininkės Vilmos Vildžiūnaitės, narių Gvidos Ivanauskienės (pranešėja), Kristinos Jakštienės, Raimondos Juodkaitės ir Jurgitos Narkevičiūtės, išnagrinėjo uždarnosios akcinės bendrovės „A“ (toliau – Pareiškėja) 2025-11-27 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija, centrinis mokesčių administratorius) 2025-11-11 sprendimo Nr. 331-1152749 (toliau – Inspekcijos sprendimas, skundžiamas sprendimas). Komisijos posėdis vyko 2025-12-15, šalys posėdyje nedalyvavo.

Komisija n u s t a t ė:

Pareiškėja prašo Komisijos panaikinti Inspekcijos sprendimą, kuriuo atsisakyta grąžinti Pareiškėjos deklaruotą 50 847,84 Eur pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) skirtumą už 2025 m. 07–09 mėn. laikotarpį, Pareiškėją pripažinus nepatikimu mokesčių mokėtoju. Taip pat prašo pripažinti, kad Pareiškėja atitinka minimalius patikimo mokesčių mokėtojo kriterijus, kaip jie apibrėžti Mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 40-1 straipsnyje, bei įpareigoti Inspekciją per 30 dienų nuo šio sprendimo įsiteisėjimo grąžinti (ar įskaityti) 50 847,84 Eur PVM skirtumą už 2025 m. 07–09 mėn. laikotarpį; apskaičiuoti ir išmokėti palūkanas, numatytas MAĮ 87 straipsnio 9 dalyje, už pavėluotą permokos grąžinimą.

Pareiškėja skunde nurodo, jog 2024-02-09 Inspekcija pradėjo jos mokestinį patikrinimą. 2025-03-26 mokesčių administratorius pateikė nurodymą Nr. (21.222 Mr) FR0706-690, kuriuo pareikalavo iki 2025-04-04 pateikti dokumentus, pagrindžiančius 0 proc. PVM tarifo taikymą 2022 m. balandžio–gegužės mėn. tiekimams (CMR važtaraščius, sutartis, draudimo dokumentus, pirkėjų patvirtinimus ir kt.); 2025-03-27 Pareiškėja su šiuo nurodymu susipažino. Inspekcija 2025-05-22 išleido administracinį nutarimą Nr. VMI-ANR_N-404-2025, kuriuo Pareiškėjos direktorius A.A. (toliau – A.A.) pripažintas pažeidęs MAĮ 33 straipsnio 3 ir 7 punktus bei 40 straipsnio 2 ir 8 punktus – nebendradarbiavęs su mokesčių administratoriumi, todėl jam skirta 2 500 Eur bauda. A.A. nutarimą apskundė – byla, kaip nurodoma Pareiškėjos skunde, dar nagrinėjama Vilniaus apygardos teisme (bylos Nr. AN2-446-957/2025). Inspekcija 2025-06-17 priėmė sprendimą Nr. (21.222 Mr) FR0682-138 (toliau – 2025-06-17 Sprendimas), kuriuo, patvirtindama 2025-05-12 patikrinimo aktą Nr. (21.222 Mr) FR0680-132, konstatavo, kad Pareiškėja nepagrįstai taikė 0 proc. PVM tarifą, todėl apskaičiavo papildomą PVM sumą ir paskyrė sankcijas. Šis sprendimas buvo apskųstas Komisijai, kuri 2025-09-12 sprendimu Nr. S-2025/156 atmetė Pareiškėjos skundą ir paliko Inspekcijos sprendimą galioti. Komisijos sprendimas apskųstas Regionų administraciniam teismui.

Kaip pažymi Pareiškėja skunde, 2025-10-13 Vilniaus miesto apylinkės teismas nutartimi administracinėje byloje paliko galioti Inspekcijos 2025-05-22 nutarimą dėl 2 500 Eur baudos. A.A. šią nutartį apskundė Vilniaus apygardos teismui, todėl administracinis nutarimas dar nėra įsiteisėjęs. Pareiškėja 2025-10-31 pateikė Inspekcijai prašymą grąžinti 50 847,84 Eur PVM skirtumą už 2025 m. 07–09 mėn. laikotarpį. Tą pačią dieną A.A. pateikė apeliacinį skundą dėl minėtos 2 500 Eur baudos. Inspekcija nusprendė, kad Pareiškėja neatitinka minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų. Inspekcija 2025-11-11 skundžiamu sprendimu atsisakė grąžinti ar įskaityti Pareiškėjos prašomą 50 847,84 Eur PVM skirtumą, nurodydama, jog dėl nepatikimo statuso pagal Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (toliau – PVMĮ) 91 straipsnio 2 dalį PVM permokos suma galės būti grąžinta tik pasibaigus 6 mėnesių laikotarpiui: už 2025 m. liepos mėn. permoką – nuo 2026-02-01, rugpjūčio mėn. – nuo 2026-03-01, rugsėjo mėn. – nuo 2026-04-01. Pareiškėja skunde nurodo, kad toks Inspekcijos sprendimas nemotyvuotai paremtas dviem dar neįsiteisėjusiais aktais: 2025-06-17 Inspekcijos sprendimu Nr. (21.222 Mr) FR0682-138 dėl 0 proc. PVM tarifo taikymo ir 2 500 Eur administracine bauda Pareiškėjos vadovui. Pareiškėja skunde nurodo, jog abu šie sprendimai apskūsti ir kol kas nėra galutiniai, tačiau Inspekcija vis tiek pripažino Pareiškėją nepatikimu mokesčių mokėtoju, nors MAĮ 40-1 straipsnis reikalauja, kad už pažeidimus būtų priimtas įsigaliojęs sprendimas arba įsiteisėjęs apkaltinamasis nuosprendis.

Pareiškėja savo skundą grindžia tokiais argumentais:

1. Procedūriniai pažeidimai:

(1) Pagal Viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 10 straipsnio 5 dalies 5-6 punktus, reikalaujama, jog kiekviename individualiame administraciniame akte būtų aiškiai nurodyti teisinis ir faktinis pagrindas bei pateikti administracinio sprendimo motyvai, kuriuose paaiškinama, kodėl asmeniui suteikiama ar nesuteikiama prašoma teisė ir kokias teisės normas bei įrodymus administracija vertino, tačiau Inspekcijos sprendimas yra priimtas nemotyvuotai. Pareiškėja nesulaukė paaiškinimo dėl klausimų, susijusių su mokesčių mokėtojo statuso pakeitimu į nepatikimą, permokos grąžinimo terminu. Pareiškėja skunde cituoja Komisijos ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktiką dėl nemotyvuotumo, kaip atskiro pagrindo mokesčių administratoriaus sprendimų naikinimui¹;

(2) MAĮ 87 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad mokesčio permoka mokesčių mokėtojo prašymu grąžinama per 30 dienų po rašytinio prašymo gavimo, jeigu administratorius prašo papildomų dokumentų, terminas skaičiuojamas nuo kitos dienos po visų dokumentų gavimo. Inspekcija, priimdama sprendimą dėl permokos grąžinimo, privalo nurodyti faktines aplinkybes, teisinį pagrindą ir aiškius motyvus. Atitinkamai, sprendimai turi būti argumentuoti, nes tik taip mokesčių mokėtojas supras, kodėl jo prašoma permoka negrąžinama ir kokius veiksmus jis turėtų atlikti;

(3) Skundžiamame sprendime nurodyta, kad Pareiškėja nuo 2025-11-03 neatitinka MAĮ 40-1 straipsnyje nustatytų minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų ir remiantis PVMĮ 91 straipsnio 2 dalimi permokos suma gali būti grąžinta tik po šešių mėnesių. Inspekcijos sprendime nėra paaiškinta: kokie faktai lėmė pripažinimą nepatikimu (kokius kriterijus Pareiškėja pažeidė, ar egzistuoja įsiteisėję sprendimai ir pan.); kokios aplinkybės įrodo, kad mokesčių mokėtojo patikimumo statusas pasikeitė būtent 2025-11-03; kokia teisinė logika siejo administracinių nusižengimų bylą, dar neįsiteisėjusius sprendimus ir patikimumo vertinimą; kodėl permokos grąžinimas atidėtas visam šešių mėnesių terminui, nors MAĮ 87 straipsnio 7 dalis įpareigoja permoką grąžinti per 30 dienų.

Skundžiamame sprendime taip pat neatsakyta į Pareiškėjos prašyme nurodytus argumentus ir neįvardyti jokie kriterijai, kuriais vadovautasi, vienintelė nuoroda – bendras PVMĮ 91 straipsnio 2 dalies tekstas, kas laikytina lakoniška ir nemotyvuota. Tokia sprendimo forma

¹ Komisijos 2024-06-25 sprendimas Nr. S-2024/93, 2025-03-11 sprendimas Nr. S-2025/24.

akivaizdžiai neatitinka VAĮ 10 straipsnio 5-6 dalių reikalavimų dėl faktinio ir teisinio pagrindo nurodymo bei sprendimo motyvavimo;

(4) Skundžiamame sprendime net nepaminėta, kad Inspekcijos 2025-06-17 Sprendimas dėl 0 proc. PVM tarifo ir Pareiškėjos direktoriaus A.A. administracinė byla dėl 2 500 Eur baudos tebesitęsia ir nėra įsiteisėję. Skundžiamame sprendime nenurodyta, kokiu pagrindu būtent 2025-11-03 Pareiškėja neteko patikimumo. Tokia informacija, Pareiškėjos vertinimu, turėjo būti pateikta sprendime, nes tik taip mokesčių mokėtojas galėtų suprasti, kokios priežastys lėmė jo statuso pasikeitimą ir permokos grąžinimo atidėjimą. Inspekcija neturėjo teisės remtis vien abstrakčiomis nuorodomis į MAĮ 40-1 straipsnio ir PVMĮ 91 straipsnio 2 dalies nuostatas;

2. Materialiosios teisės pažeidimai:

MAĮ 40-1 straipsnyje nustatoma, kada mokesčių mokėtojas laikomas patikimu. Straipsnyje aiškiai nurodyta, kad mokesčių mokėtojas atitinka minimalius patikimumo kriterijus, kai per trejus metus įsigaliojusi sprendimu (t. y. galutiniu ir neskundžiamu) jam nebuvo skirta bauda už pajamų neįtraukimą į apskaitą, nelegalaus darbo apmokėjimą, nepagrįstą PVM atskaitą ar kitus minėtus pažeidimus; kai per trejus metus nebuvo baustas įsiteisėjusiu apkaltinamuoju nuosprendžiu už sukčiavimą ar kitus ekonominius nusikaltimus; ir kai per vienerius metus vadovui ar kitam atsakingam asmeniui nebuvo skirta 1 500 Eur ar didesnė administracinė bauda. Ši norma pabrėžia, kad tik galutiniai, įsiteisėję sprendimai ir nuosprendžiai lemia patikimumo praradimą; jei sprendimas apskųstas ir neįsiteisėjęs, asmuo toliau laikomas patikimu. Pareiškėja pažymi, kad mokesčių mokėtojas tampa „nepatikimu“ tik po to, kai MAĮ 40-1 straipsnio 1–3 punktuose nurodyti pažeidimai tapo galutiniais – tuomet nepatikimumo statusas galioja trejus metus, o 4 punkte nurodyto administracinio nusižengimo atveju – vienerius metus. Inspekcijos parengtame MAĮ 40-1 straipsnio komentare pabrėžiama, kad už nelegalų darbą baustas asmuo laikomas neatitinkančiu minimalių kriterijų nuo sprendimo įsiteisėjimo ir trejus metus; analogiškai, juridinis asmuo ar jo vadovas laikomas nepatikimu nuo įsiteisėjusio nuosprendžio dienos ir trejų metų laikotarpiu. Šie dokumentai vieningai patvirtina, kad patikimumo statusas nustatomas tik tada, kai pažeidimą konstatuojantis sprendimas (ar apkaltinamasis nuosprendis) įsiteisėja.

Pareiškėjos atveju egzistuoja du Inspekcijos sprendimai: 2025-06-17 Sprendimas dėl 0 proc. PVM tarifo ir Pareiškėjos direktoriaus A.A. administracinė byla dėl 2 500 Eur. Abu aktai apskųsti teismui: pirmasis nagrinėjamas Regionų administraciniame teisme (bylos Nr. eI3-20089-764/2025), antrasis – Vilniaus apygardos teisme (bylos Nr. AN2-446-957/2025). Tai reiškia, kad nei vienas sprendimas nėra įsiteisėjęs, galutinė jų baigtis priklauso nuo teismų. Pagal MAĮ 40-1 straipsnį ir aukščiau minėtus komentarus, tol, kol sprendimai neįsiteisėję, Pareiškėja ir jos vadovas netampa nepatikimais ir laikomi atitinkančiais patikimumo kriterijus. Tačiau 2025-06-17 Sprendime konstatuota, kad nuo 2025-11-03 Pareiškėja nebeatitinka minimalių kriterijų, nors Inspekcija nepateikė jokių įsiteisėjusių sprendimų. Toks veiksmas akivaizdžiai prieštarauja įstatymo nuostatomis ir komentaruose nurodytai praktikai. Inspekcija negalėjo pripažinti Pareiškėjos nepatikima remdamasi neįsiteisėjusiais sprendimais – tai pažeidžia mokesčių mokėtojo teises ir nekaltumo prezumpciją;

3. Proporcingumo ir neutralumo principų pažeidimai.

(1) PVMĮ 91 straipsnio 2 dalis leidžia mokesčių administratoriui atidėti PVM permokos (skirtumo) grąžinimą šešiams mėnesiams tik tuomet, kai mokesčių mokėtojas neatitinka minimalių patikimumo mokesčių mokėtojo kriterijų. Straipsnio tekste nurodoma, kad negrąžinta PVM suma grąžinama praėjus šešiams mėnesiams nuo kiekvieno mokestinio laikotarpio permokos susidarymo dienos. Inspekcijos komentare aiškiai išdėstyta, kad ši išimtis taikoma tik toms įmonėms, kurios įtrauktos į nepatikimų mokesčių mokėtojų sąrašą; visiems kitiems mokesčių mokėtojams PVM permoka turi būti grąžinta pagal MAĮ 87 straipsnyje nustatytą

tvarką. Pareiškėjos atžvilgiu Inspekcija automatiškai taikė 6 mėnesių atidėjimą, nors Pareiškėja, kaip paaiškinta pirmiau, laikoma patikima, kadangi jos pažeidimai nėra patvirtinti galutiniais sprendimais. Tokia praktika pažeidžia PVM neutralumo principą, kuris reikalauja, kad PVM grąžinimo procedūra nebūtų naudojama kaip finansinio spaudimo priemonė ir kad mokestinio kredito susigrąžinimas būtų užtikrintas per pagrįstą laikotarpį. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) byloje *Mednis SIA (C-525/11)* nurodyta, kad PVM neutralumo principas įpareigoja mokesčių administratorių leisti susigrąžinti PVM per protingą terminą ir tokia tvarka, kuri nekelia finansinės rizikos mokesčių mokėtojui. Teismas pabrėžė, kad nors tam tikras delsimas gali būti leistinas, vienerių metų ar ilgesnis permokos grąžinimo atidėjimas be piktnaudžiavimo įrodymų pažeidžia neutralumo principą ir yra neproporcingas. Todėl 6 mėnesių atidėjimas, netaikant patikimumo kriterijų ir neįrodžius sukčiavimo, prieštarauja Europos Sąjungos teisės proporcingumo ir neutralumo principams.

Be to, ESTT praktika akcentuoja, kad valstybės gali riboti teisę į PVM atskaitą ar grąžinimą tik kovodamos su sukčiavimu ir piktnaudžiavimu, tačiau priemonės turi būti proporcingos. Mokesčių administratorius privalo turėti konkrečių įrodymų, jog mokesčių mokėtojas dalyvavo mokesčių vengimo scheme; kitaip permokos grąžinimo atidėjimas neturi teisinio pagrindo. Inspekcijos sprendime nėra jokių sukčiavimo ar piktnaudžiavimo indikacijų, nurodomi tik neįsiteisėję sprendimai, todėl 6 mėnesių atidėjimas yra neproporcinga ir diskriminuojanti sankcija;

(2) MAĮ 87 straipsnio 7 dalis nustato, kad mokesčio permoka grąžinama per 30 dienų nuo mokesčių mokėtojo rašytinio prašymo gavimo, jeigu administratorius prašo papildomų dokumentų, terminas skaičiuojamas nuo kitos dienos po jų gavimo. Ši nuostata suteikia mokesčių mokėtojui teisėtą lūkesčių, kad permoka bus grąžinta per nustatytą terminą, išskyrus atvejus, kai vyksta mokestinis patikrinimas ar kai taikomas PVMĮ 91 straipsnio apribojimas dėl nepatikimo statuso. Pareiškėjos atveju mokestinis patikrinimas baigėsi 2025-10-30, t. y. iki prašymo grąžinti PVM permoką pateikimo. Nuo to momento Inspekcija turėjo vadovautis MAĮ 87 straipsnio 7 dalimi ir grąžinti permoką per 30 dienų. Tačiau Inspekcija, remdamasi tariamu nepatikimumu, neteisingai interpretavo MAĮ 87 straipsnio ir PVMĮ 91 straipsnio nuostatas, iš esmės ignoruodama mokesčių mokėtojo teisę susigrąžinti permoką per nustatytą terminą ir taip pažeisdama teisėtą lūkesčių apsaugos principą.

Pareiškėja skunde prašo panaikinti skundžiamą sprendimą, pripažinti, kad Pareiškėja atitinka minimalius patikimo mokesčių mokėtojo kriterijus, nes jos atžvilgiu priimti sprendimai nėra įsiteisėję bei įpareigoti Inspekciją per 30 dienų nuo šio sprendimo įsiteisėjimo grąžinti (ar įskaityti) 50 847,84 Eur PVM skirtumą už 2025 m. 07–09 mėn. laikotarpį, apskaičiuoti ir išmokėti palūkanas, numatytas MAĮ 87 straipsnio 9 dalyje, už pavėluotą permokos grąžinimą.

Inspekcija skundžiamame sprendime nurodo, jog susidariusi situacija neatitinka PVMĮ 91 straipsnio 2 dalyje nustatytų apribojimų. MAĮ 40-1 straipsnyje nustatytų minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų neatitinkantiems PVM mokėtojams pagal šio straipsnio 1 dalies nuostatas neįskaityto (negrąžinto) už mokestinį laikotarpį susidariusio PVM skirtumo suma gali būti grąžinta ne anksčiau negu praėjus 6 mėnesiams nuo skirtumo susidarymo.

Inspekcija skundžiamame sprendime nurodė šiuos motyvus dėl sprendimo negrąžinti (neįskaityti) dalies ar visos prašomos sumos priėmimo: Pareiškėja 2025-10-31 pateikė prašymą grąžinti 50 847,84 Eur PVM skirtumą už laikotarpį nuo 2025-07-01 iki 2025-09-30. Pareiškėjai negrąžinamas 2025-07-01 – 2025-09-30 laikotarpio 50 847,84 Eur PVM skirtumas, nes Pareiškėja nuo 2025-11-03 neatitinka MAĮ 40-1 straipsnyje nustatytų minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų. Vadovaujantis PVMĮ 91 straipsnio 2 punkte nustatyta tvarka, PVM mokėtojams, neatitinkantiems MAĮ 40-1 straipsnyje nustatytų minimalių patikimo mokesčių mokėtojų kriterijų, susidariusio PVM skirtumo suma gali būti grąžinta ne anksčiau nei praėjus 6 mėnesiams nuo skirtumo susidarymo, t. y. už 2025 m. 07 mėn. – ne anksčiau kaip 2026-02-

01, už 2025 m. 08 mėn. – ne anksčiau kaip 2026-03-01, už 2025 m. 09 mėn. – ne anksčiau kaip 2026-04-01.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Pareiškėjos skundas iš dalies tenkintinas, Inspekcijos sprendimas naikintinas ir Pareiškėjos skundas perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Ginčas tarp šalių vyksta dėl to, kad Inspekcija skundžiamu sprendimu atsisakė grąžinti ar įskaityti Pareiškėjos prašomą 50 847,84 Eur PVM skirtumą už 2025 m. 07–09 mėn. laikotarpį, remdamasi tuo, kad Pareiškėja neatitinka minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų. Pareiškėja su tokia mokesčių administratoriaus pozicija nesutinka ir skunde nurodytų, pirmiau šiame sprendime pateiktų motyvų pagrindu Komisijos prašo įpareigoti Inspekciją per 30 dienų nuo šio Komisijos sprendimo įsiteisėjimo grąžinti (ar įskaityti) PVM permoką bei apskaičiuoti ir išmokėti palūkanas, numatytas MAĮ 87 straipsnio 9 dalyje, už pavėluotą permokos grąžinimą.

Taigi, nagrinėjamo mokestinio ginčo esmė – įvertinti, ar pagrįstai mokesčių administratorius atsisakė tenkinti Pareiškėjos prašymą grąžinti 50 847,84 Eur PVM skirtumą.

Inspekcija skundžiamame sprendime nurodo, jog Pareiškėjai negrąžinamas 2025-07-01 – 2025-09-30 laikotarpio 50 847,84 Eur PVM skirtumas, nes Pareiškėja nuo 2025-11-03 neatitinka MAĮ 40-1 straipsnyje nustatytų minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų, todėl pagal šio straipsnio 1 dalies nuostatas neįskaityto (negrąžinto) už mokestinį laikotarpį susidariusio PVM skirtumo suma gali būti grąžinta ne anksčiau negu praėjus 6 mėnesiams nuo skirtumo susidarymo.

Pareiškėjos skunde nurodoma, kad 2024-02-09 Inspekcijai pradėjus mokestinį patikrinimą, 2025-05-22 Inspekcija administraciniu nutarimu Nr. VMI-ANR_N-404-2025 Pareiškėjos direktorių A.A. pripažino pažeidusiu MAĮ 33 straipsnio 3 ir 7 punktus bei 40 straipsnio 2 ir 8 punktus – nebendradarbiavęs su mokesčių administratoriumi – ir jam skirta 2 500 Eur bauda. A.A. nutarimą apskundė, byla šiuo metu nagrinėjama Vilniaus apygardos teisme (bylos Nr. AN2-446-957/2025). Inspekcija 2025-06-17 sprendime konstatavo, kad Pareiškėja nepagrįstai taikė 0 proc. PVM tarifą – Pareiškėjai apskaičiuota papildoma PVM suma ir paskirtos sankcijos. Šis sprendimas buvo apskūstas Komisijai, kuri 2025-09-12 sprendimu Nr. S-2025/156 atmetė Pareiškėjos skundą ir paliko Inspekcijos sprendimą galioti. Komisijos sprendimas taip pat apskūstas Regionų administraciniam teismui.

Pareiškėja 2025-10-31 pateikė Inspekcijai prašymą grąžinti 50 847,84 Eur PVM skirtumą, tačiau, kaip nurodyta pirmiau, Inspekcija skundžiamu sprendimu atsisakė jį grąžinti ar įskaityti, pažymėdama, kad pagal PVMĮ 91 straipsnio 2 dalį PVM skirtumas galės būti grąžintas tik pasibaigus 6 mėnesių laikotarpiui, t. y. už 2025 m. liepos mėn. – nuo 2026-02-01, rugpjūčio mėn. – nuo 2026-03-01, rugsėjo mėn. – nuo 2026-04-01.

Komisija pažymi, jog 2025-12-12 gavo iš Inspekcijos raštą Nr. R-4591 (toliau – Raštas), kuriame paaiškinama, kokios aplinkybės lėmė, kad Pareiškėja 2025-10-31 prašymo grąžinti PVM skirtumą metu buvo įtraukta į nepatikimų mokesčių mokėtojų sąrašą.

Inspekcija Rašte nurodė:

1. 2025-06-13 iš Administracinių nusižengimų registro (toliau – ANR) į Mokesčių mokėtojų registrą (toliau – MMR) gauti duomenys apie Pareiškėjos vadovo A.A. nusižengimą pagal Administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 505 straipsnį, nusižengimo Nr. 25272010643, įsigaliojimo data 2025-06-12. Atsižvelgiant į tai, kad nusižengimas padarytas juridinio asmens kontekste, Pareiškėja 2025-06-12 įtraukta į nepatikimų mokesčių mokėtojų sąrašą iki 2026-06-11. Pareiškėja 2025-06-16 informuota per *Mano VMI* raštu Nr. (17.17-40)RES-109805 „Informacinis pranešimas mokesčių mokėtojui, neatitinkančiam minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų“;

2. 2025-06-16 iš ANR į MMR gauti duomenys, kad nutarimas skirti baudą yra apskūstas, Pareiškėjai anuliuotas nepatikimo mokesčių mokėtojo statusas, *Mano VMI* pranešimo statusas pažymimas „Neaktualus“;

3. 2025-10-31 Pareiškėja pateikė Inspekcijai prašymą grąžinti 50 847,84 Eur PVM skirtumą už 2025-07-01–2025-09-30 laikotarpį;

4. 2025-11-04 iš ANR į MMR gauti duomenys apie Pareiškėjos vadovo A.A. nusižengimą pagal ANK 505 straipsnį, nusižengimo Nr. 25272010643, įsigaliojimo data 2025-11-03, todėl Pareiškėja 2025-06-12 įtraukta į nepatikimų mokesčių mokėtojų sąrašą iki 2026-11-02. Pareiškėja 2025-11-06 informuota per *Mano VMI* raštu Nr. (17.17-40) RES-185942 „Informacinis pranešimas mokesčių mokėtojui, neatitinkančiam minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų“;

5. 2025-11-10 Vilniaus apskrities valstybinė mokesčių inspekcija pagal turimus duomenis parengė „Išvadą dėl mokesčio ir (arba) baudos už administracinį teisės pažeidimą permokos (skirtumo) grąžinimo (įskaitymo)“;

6. 2025-11-11 Inspekcija, remdamasi gauta išvada, parengė skundžiamą sprendimą, kuriuo nusprendė negrąžinti 50 847,84 Eur sumos, nes Pareiškėja nuo 2025-11-03 neatitinka MAJ 40-1 straipsnyje nustatytų minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų;

7. 2025-11-11 iš ANR į MMR gauti duomenys, kad nutarimas skirti baudą yra apskūstas, todėl Pareiškėjai anuliuotas nepatikimo mokesčių mokėtojo statusas. *Mano VMI* pranešimo statusas pažymimas „Neaktualus“.

Inspekcija Rašte taip pat nurodo, kad dėl duomenų tarp skirtingų duomenų registru nesavalaikio perdavimo galėjo būti parengta netiksli išvada ir jos pagrindu priimtas sprendimas.

Atsižvelgdama į išdėstytą, Komisija pažymi, jog MAJ 155 straipsnio 4 dalies 5 punkte yra nurodyta, kad Komisija turi teisę priimti sprendimą perduoti skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo. LVAT yra išaiškinęs, kad MAJ 155 straipsnio 4 dalies 5 punktas yra tinkamai pritaikomas tik tuomet, kai sprendimui (perduoti skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo) priimti egzistuoja teisinis pagrindas. Paprastai toks pagrindas atsiranda, kai yra nustatomos teisiškai reikšmingos aplinkybės, kurios trukdo priimti teisėtą bei pagrįstą sprendimą dėl kilusio ginčo. Tokia situacija gali susidaryti dėl padarytų esminių procesinių teisės normų pažeidimų, kurių negalima pašalinti kitu būdu, kaip tik pakartojus iš naujo atitinkamas administracines procedūras, arba nepilnai ištyrus visas reikšmingas bylai aplinkybes, be kurių yra negalimas pagrįsto sprendimo priėmimas (LVAT 2008-02-14 nutartis adm. byloje Nr. A-438-163/2008, LVAT 2011-06-30 nutartis adm. byloje Nr. A-502-2801/2011).

Komisijai nekyla abejonių, kad, kaip ir nurodo skunde Pareiškėja, Inspekcijos sprendimas nepagrįstai paremtas dviem neįsiteisėjusiais aktais: 2025-06-17 Inspekcijos sprendimu dėl 0 proc. PVM tarifo taikymo (apskūstas Regionų administraciniam teismui) ir 2 500 Eur administracine bauda Pareiškėjos vadovui (byla dar nagrinėjama Vilniaus apygardos teisme), tą pagrindžia ir Inspekcijos Rašte pateikta informacija dėl netikslios informacijos pagrindu parengto skundžiamo sprendimo. Atitinkamai, Komisijos vertinimu, siekiant pašalinti nustatytus prieštaravimus nagrinėjamame ginče, Inspekcijos Sprendimas yra naikintinas, o Pareiškėjos prašymas grąžinti PVM skirtumą perduodamas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Dėl Pareiškėjos prašymo įpareigoti Inspekciją per 30 dienų nuo šio sprendimo įsiteisėjimo grąžinti (ar įskaityti) 50 847,84 Eur PVM skirtumą už 2025 m. 07–09 mėn. laikotarpį bei apskačiuoti ir išmokėti palūkanas, numatytas MAJ 87 straipsnio 9 dalyje, už pavėluotą permokos grąžinimą, Komisija pažymi, kad panaikindama skundžiamą sprendimą, negali nei priimti sprendimo Pareiškėjai grąžinti PVM permoką, nei įpareigoti Inspekciją grąžinti PVM

permoką, Inspekcijai neatlikus reikiamų su mokesčio permokos grąžinimu susijusių mokesčių administratoriaus procedūrų ar veiksmų. Komisija, priimdama sprendimą dėl Pareiškėjos PVM permokos grąžinimo, faktiškai imtusi vykdyti mokesčių administravimą, t. y. vykdyti vykdomosios valdžios funkcijas, tai nesuderinama su Komisijos, kaip ikiteisminės institucijos, kompetencija. Tokios pozicijos dėl mokesčių mokėtojo prašymo grąžinti jam permoką laikosi ir LVAT (2018-03-28 nutartis adm. byloje Nr. A-687-575/2018).

Pažymėtina, kad mokesčių ir įmokų permokų grąžinimo klausimus reglamentuoja MAĮ bei su jo įgyvendinimu susiję kiti teisės aktai.

Pagal MAĮ 87 straipsnio 1 dalį mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių, administruojamų Valstybinės mokesčių inspekcijos ir muitinės, sumos pirmiausia yra įskaitomos mokesčių mokėtojo mokėtinų kitų mokesčių, administruojamų atitinkamai Valstybinės mokesčių inspekcijos ir muitinės, mokestinei nepriemokai padengti atitinkamo centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka. To paties straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių sumos, kurios lieka po permokėtų mokesčių sumų įskaitymo šio straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse nustatyta tvarka, grąžinamos mokesčių mokėtojo prašymu.

Komisija atkreipia dėmesį į tai, jog pagal MAĮ 87 straipsnio 6 dalį mokesčių administratorius turi teisę patikrinti mokesčių mokėtojo prašymo grąžinti mokesčio permoką pagrįstumą šio įstatymo nustatyta tvarka ir terminais. Jei mokesčių administratorius nustato, kad prašymo grąžinti mokesčio permoką pagrįstumui patikrinti būtini papildomi dokumentai, jis ne vėliau kaip per 10 dienų po rašytinio prašymo grąžinti mokesčio permoką gavimo dienos nurodo mokesčių mokėtojui pateikti trūkstamus dokumentus ir nustato jų pateikimo terminą.

Pagal pirmiau nurodytą teisinį reglamentavimą, mokesčių administratorius, prieš grąžindamas mokesčių mokėtojo prašomą grąžinti mokesčio permoką (skirtumą), turi įsitikinti, kad faktiškai mokesčių mokėtojo atliktų ūkinių operacijų pagrindu susidarė mokesčio permoka, taip pat įsitikinti, ar nėra teisinio pagrindo turimą permoką (skirtumą) įskaityti kitoms nepriemokoms padengti (MAĮ 87 straipsnio 1 dalis). Įgyvendindamas šią teisę, mokesčių administratorius gali reikalauti papildomų dokumentų (įskaitant nepateiktas už praėjusius laikotarpius pirmines ar patikslintas mokesčių deklaracijas), būtinų mokesčio permokos realumui nustatyti, ir nurodyti mokesčių mokėtojui per nustatytą terminą pateikti trūkstamus dokumentus. Pagal LVAT formuojamą praktiką (2016-02-25 nutartis adm. byloje Nr. A-182-438/2016, 2017-03-21 nutartis adm. byloje Nr. A-3146-575/2017) mokesčių mokėtojui tenka pareiga pagrįsti mokesčio (įmokos) permokos susidarymo realumą.

Inspekcija, iš naujo nagrinėdama Pareiškėjos prašymą grąžinti 50 847,84 Eur PVM skirtumą už 2025 m. 07–09 mėn. laikotarpį, turi įvertinti prašymo pagrįstumą MAĮ 87 straipsnio nustatyta tvarka, išnagrinėti ne tik skirtumo susidarymo pagrįstumui aktualias teisės aktų nuostatas, bet ir įskaitymo galimybes, bei, atsižvelgdama į Komisijai Rašte pateiktus paaiškinimus, priimti objektyviais ir visapusiškais duomenimis pagrįstą, aiškų sprendimą dėl skirtumo grąžinimo / negrąžinimo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 2 ir 5 punktais, n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2025-11-11 sprendimą Nr. 331-1152749 ir uždarnosios akcinės bendrovės „A“ prašymą grąžinti PVM skirtumą perduoti centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Regionų administraciniam teismui, skundą paduodant pasirinktinai: Vilniaus rūmuose (Žygimantų g. 2, 01102, Vilnius), Kauno rūmuose (A. Mickevičiaus g. 8 A, 44312, Kaunas), Klaipėdos rūmuose (Galinio Pylimo g. 9, 91230, Klaipėda), Šiaulių rūmuose (Dvaro g. 80, 76298, Šiauliai), Panevėžio rūmuose (Respublikos g. 62, 35158, Panevėžys) ar per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą <https://e.teismas.lt>. Skundas Regionų administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, sprendami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas.

Komisijos pirmininkė	Vilma Vildžiūnaitė
Komisijos narė	Gvida Ivanauskienė
Komisijos narė	Kristina Jakštienė
Komisijos narė	Raimonda Juodkaitė
Komisijos narė	Jurgita Narkevičiūtė